

Bayer Zsolt: A plieux-i várkastély ablaka

2018 március 24. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Ha TGM nemes egyszer?séggel lefasiztáz valakit, akkor az illet? méltó és érdemes a figyelemre.

A t?rhetetlen világ értelmetlensége és kilátástalansága (I. rész)

Március 4-én a Mandineren jelent meg az elmúlt évek legizgalmasabb, legfontosabb, legfigyelemreméltóbb interjúja az elmúlt évek legizgalmasabb, legfontosabb, legfigyelemreméltóbb gondolkodójával, Renaud Camus-vel.

Az interjú és Camus fenti jellemzését mi sem bizonyítja jobban, mint hogy az elmúlt harminc év legizgalmasabb, ám legkevésbé sem fontos és még kevésbé figyelemreméltó magyar gondolkodója, Tamás Gáspár Miklós már az interjú megjelenésének másnapján, március 5-én szükségét érezte, hogy a maga módján reagáljon Camus gondolataira, imigyen:

„Ugyanakkor a kormánysajtó most már egyértelm?en a nyílt fasizmust importálja, Jean Raspailtól Renaud Camus-ig. Orbán miniszterelnök a Fratelli d'Italia posztfasiszta/neofasiszta párt elnökét, Giorgia Melonit fogadja (akit a Klubrádió »jobbközép politikusnak« nevez) stb., stb." 1

Különösebb beavatottság nélkül is tudható, hogy ha TGM nemes egyszer?séggel lefasiztáz valakit, akkor az illet? méltó és érdemes a figyelemre, és nagy valószín?séggel a lefasiztázott gondolatai, világnézete nagy egyezést mutat a mi politikai közösségünk gondolataival és világnézetével.

Ami ma normális és európai, az a másik politikai közösség néz?pontjából szemlélve fasizmus, ugyanis a másik politikai közösség néz?pontja túl van minden normalitáson, minden emberin, minden tradíción és túl mindenen, ami Európa, illetve valaha és valójában Európa volt.

Camus nem rokona Albert Camus-nek, bár gondolkodásának számos egzisztencialista eleme van, leginkább a neoliberalizmus mára teljes elmebajjá vált „haladáseszméjének", permanens fejl?désmániájának tagadását illet?en. Camus interjúját olvasva óhatatlanul felmerül az emberben a másik Camus három, egymással összefügg? kisregényének világa.

A pestis kétségbeesett kiáltása, hogy bármekkora is az elidegenedés, az ember nem élhet anélkül, hogy ne törekedne a másik ember felé, hogy muszáj közösségben létezni, mert máskülönben tényleg semmi sincs. Igen ám, de A pestis legfájdalmasabb felismerése így szól: „Az emberek, emlékezet és remény híján, a jelenben ütnek tanyát; valójában jelenné vált számukra minden."

Igen, ez a mai Camus interjújának egyik alapélménye is.

És nehéz elvonatkoztatni A pestis azon részeit?l is, amelyekben Albert Camus lefegyverz? megjelenít?er?vel mutatja meg, hogyan terjed szét a városban a kór, hogyan borítanak el mindent a patkányok, majd a patkányhullák, a szemét, a mocsok, a b?z, miközben mindenki félrenéz, hazudozik, a prefektus másról beszél, az emberek beteg testi örömökbe menekülnek, a hivatalokban véget nem ér? és sehová sem vezet? tanácskozások folynak, a sajtó pedig a lehet? legteljesebb hallgatásba burkolózik, és kizárólag szép és jó híreket közöl, azt, hogy a városban minden rendben van.

Ismer?s?

Renaud Camus Albert Camus A pestisének Rieux doktoraként néz szembe az iszonyattal. Rieux doktor kétségbeesett, néma kiáltása is hallatszik, hogy egymás felé kellene fordulnunk és tudomást kellene vennünk a pusztulásról. S persze Renaud Camus-nek az interjúban kibontakozó alakjában nem lehet nem felfedezni Albert Camus Közönyének Meursault-ját, akit halálra ítélnek egy arab meggyilkolásáért, holott a tettet teljesen nyilvánvalóan önvédelemnek is lehet tekinteni. De Meursault nem hajlandó hazudni, így sorsa a halál.

A „nem hazudás" vállalása, a képmutatás teljes elutasítása nem más, mint a semmi felé törekvés, egyfajta lassú öngyilkosság. Meursault – és vele együtt az egzisztencializmus – megértéséhez megfejt? kódot ad a kezünkbe maga Albert Camus, aki m?ve el?szavában így ír:
„Egyetlen mondatban, igaz, egy nagyon meghökkent? mondatban foglaltam össze már régebben a Közönyt: »A mi társadalmunkban mindenki a halálos ítélet veszélyének teszi ki magát, aki nem hullat könnyet az anyja temetésén.« Ezzel csak azt akartam mondani, hogy regényem h?sét azért ítélik el, mert nem tartotta be azokat a játékszabályokat, melyeket egy bizonyos szituáció megkíván. Ebben az értelemben idegenként áll azzal a társadalommal szemben, amelyben él. Valahol a szélen bandukol, a magánélet, a magányos élet, az érzéki élet

perifériáin. És ezért érez csábítást sok olvasó, hogy úgy nézze Meursault-t, mint egy hajótöröttet. Pedig h?bb képünk alakulna ki a regényh?sr?l, vagy mindenesetre olyan, amely inkább megközelíti az író szándékait, ha elgondolkodnánk rajta, hogy miben is tér el Meursault a játékszabályoktól. Egyszer? rá a válasz: nem hajlandó hazudni. […] Igazán nem mondható el róla, hogy semmi érzékenység nincs benne. Valami mélyen megbúvó, makacs szenvedély élteti, a teljesség és az igazság szenvedélye. Habár ez az igazság nem szavakban ölt testet, hanem csak abban, hogy nem mutatok mást, mint amilyen vagyok, és mint amit érzek, de ezek nélkül soha nem gy?zhetjük le magunkat és a világot."

Aki ma látja a pestis terjedését, mint Rieux doktor, és nem hajlandó róla hazudni, mint Meursault, az a médiatársadalommal és a neoliberális politikai közösséggel szemben él. Ez pedig nyilvánvaló bukás. Vagyis hát: A bukás – Albert Camus trilógiájának harmadik darabja. Az Isten felé törekvés parancsoló kényszere, mert „aki egyedül van, Isten nélkül és parancsoló nélkül, borzalmas annak a mindennapok súlya".

Renaud Camus az interjú legvégén a következ?ket mondja:

„– Visszavonult a nagyvilági élett?l, a plieux-i várkastélyban él. Hogyan telnek ott a napjai? A hamisság uralma el?l tényleg nincs más menekvés, mint félrehúzódni valamilyen vidéki zugba?

– Ó, én egyáltalán nem húzódtam félre egy vidéki zugba! Ahogy mindig is akartam, vidéken élek, ennyi az egész, egy domb tetején, ahonnan minden irányban jó távolra ellátok."

Ma kevés fontosabb hivatás van a távolbalátásnál, kevés fontosabb feladat van, mint elkerülni a jelenidej?séget. Ugyanis Stewart Brandnek igaza van:

„Kórosan rövidül a civilizáció figyelmének id?beni kiterjedése. Ezt az irányzatot eredményezheti a m?szaki fejl?dés felgyorsulása, a piac vezérelte gazdaság sz?klátókör?sége, a demokráciáknak a következ? választások id?pontjával behatárolt szemlélete vagy éppen a személyes lekötöttségek sokirányúságának elterel? hatása, és mindez egyre jellemz?bben. Valamiféle kiegyensúlyozó tényez?re volna szükség a rövid távú gondolkodás mellett – egyfajta mechanizmus vagy mítosz, ami a hosszú távú szemléletet és a hosszú távú felel?sség vállalását támogatja, és ez a »hosszú táv« legalább évszázadokat jelent."2

S hogy miért tragikus a civilizáció besz?külése, kóros jelenidej?sége?

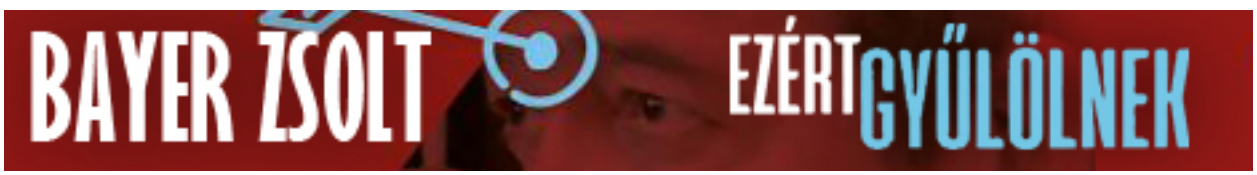
Tekintettel a rövidesen bekövetkez? túlnépesedésre; arra, hogy az életnek minden eddiginél nagyobb a hatása a majdan megszületend?re; a természetes rendszerek kimerülésére, az atmoszféra egyensúlyának felbomlására, a mérgez? csapadékra, a kibontakozó technikára, a globális piacokra, a génmanipulációra és a népesség puszta számára; a tudományos és történeti tudásunkra, amely oly kényelmesen dobálózik az eonokat átfogó folyamatokkal, miközben az el?re tervezett távlat legfeljebb ha öt évre sz?kült – minden jel szerint súlyos szakadás állt be a folyamatban.

Egyre gyorsabban hozott döntéseink és egyre gyorsabban végrehajtott tetteink nem egyeztethet?k össze a hosszú távú gondolkodással, illetve a reánk nehezed? felel?sség súlyával."3

Ezért.

Megnyugtató a tudat, hogy onnan, a plieux-i várkastély könyvtárszobájának ablakából ellátni talán ötszáz év távolába is.

(Folytatjuk)

Jegyzetek:

1 TGM: Migránskérdés és cigánykérdés és szabadság, Mérce, 2018. március 5.
2 Stewart Brand: Amíg világ a világ, Vince Kiadó, 2001
3 id. m?.

Bayer Zsolt - www.magyaridok.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló